

	<p>Tárgyak: Párnahuzat/buzsáki/vézás</p> <p>Intézmény: Rippl-Rónai Múzeum Fő u. 101. 7400 Kaposvár 20/287-9323 titkarsag@smmi.hu</p> <p>Gyűjtemények: RRM_NT_Néprajzi tárgyi gyűjtemény</p> <p>Leltári szám: RRM_NT_2021.3.1</p>
--	--

Leírás

Makranczi Istvánné buzsáki asszony által készített párnahuzat, vézás hímzéssel. Makranczi Istvánné 1937-ben született Marcaliban, 2021-ben 3 db vézás párnahuzatot ajándékozott a múzeumnak. Ezekről azt meséli, hogy Kaposváron és Budapesten is voltak kiállításon. Kaposváron 2004 áprilisában a Somogy Megyei Népművészeti kiállításon szerepeltek munkái. Budapesten a Néprajzi Múzeumban rendezett 2010. október 29-én nyílt „Élő Népművészet” XV. Országos Népművészeti Kiállításon Bronz Oklevelet kapott munkáiért. Ezen a párnán M betűs minta van kivarrva, ez egy „megszokott M-es forma”, jellegzetes buzsáki minta. Ezt a párnahuzatot fordítva, W alakban tették ki annak idején a kiállításba, úgyhogy erre különösen felhívja a figyelmünket, ha kiállítjuk, így tegyük.

A párnahuzatokat nagyon régen, 30-40 éve készítette. Az egyik párnahuzaton „zsinórvarrás”, más néven „zsinórlánc” látható. Elmondása szerint ezt a fajta díszítést vézás kivarrásban már régóta nem használják, tehát ez egy nagyon régi darab. Mindegyik párna saját tervezésű, de mintasablonokat használt a tervezéshez, mivel „minden „virágnak, hajónak, katykaringónak” egyforma nagyságúnak kellett lennie”.

Nem varrt eladásra, mindig saját magának készítette a tárgyakat, minden tárgyat használatra, kedvtelésből készített.

A hímzés alapjait, a pontosságot, méreteket, arányokat az iskolában tanulta, és ehhez a hobbihoz is ezekre az ismeretekre van szükség. Műszaki rajzokat mutat. 1952-53-as tanévben rajzolta. „Ezeknek pontosnak kell lenni, ez az alap a hímzsmintáknál is. Ott is pontosan kell dolgozni.”

Később úgy gondolta, „ha már kézimunka van, miért ne legyen tányér is”, és egyéb díszített lakásdísz, lámpabúra, bútor, óra. Ezeket is ő festette, használja a mai napig. Tele van a lakás mindenféle piros-fekete mintával készült tárggyal. Azt mondja, régen ezekre a tárgyakra nagyobb igény volt, sokan készítettek lakásukba ilyesmit. Ezekről az RRM_NA_2955-ös adattári tétel alatt közlünk fotókat a gyűjtés részletes feljegyzésével együtt.

Alapadatok

Anyag/ Technika:

Vászon alapon piros és kék hímzőfonal/
gyári vászon/kézi hímzés

Méretetek:

SZ: 55 cm M: 36 cm; rojt:6,5 cm

Események

Készítés	mikor	
	ki	Makranczi Istvánné (Buzsák)
Gyűjtés	hol	Buzsák
	mikor	2021
	ki	Böjte Ildikó
	hol	Buzsák

Kulcsszavak

- néprajz

Szakirodalom

- Kapitány Orsolya (szerk.), Imrő Judit (szerk.) (2001): Somogy megye népművészete. Kaposvár